УДК: 330.43:339.5:339.543

https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-4(46)-315-325

Остапенко Яна Олександрівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної політики, маркетингу та бізнес-аналітики, Державний податковий університет, м. Ірпінь, https://orcid.org/0000-0002-9386-2237

Паянок Тетяна Миколаївна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної політики, маркетингу та бізнес-аналітики, Державний податковий університет, м. Ірпінь, https://orcid.org/0000-0001-7763-1159

Параниця Надія Володимирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної політики, маркетингу та бізнес-аналітики, Державний податковий університет, м. Ірпінь, https://orcid.org/0000-0003-3682-4979

ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОКАЗНИКІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ТА МИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ВВП УКРАЇНИ

Анотація. У статті досліджено вплив показників зовнішньоекономічної та митної діяльності на формування валового внутрішнього продукту України. Актуальність дослідження зумовлена зростанням ролі зовнішньої торгівлі у забезпеченні економічного розвитку держави, а також необхідністю використання сучасних економіко-математичних та статистичних методів для аналізу та прогнозування макроекономічних показників. Особливу увагу приділено дослідженню взаємозв'язку між валовим внутрішнім продуктом, імпортом товарів і послуг та показниками митних надходжень.

Метою дослідження є оцінювання впливу основних показників зовнішньоекономічної діяльності на динаміку валового внутрішнього продукту України на основі економетричного моделювання. У процесі дослідження використано статистичні дані за 2010–2024 роки. Методологічною основою роботи виступають методи економіко-математичного моделювання, зокрема кореляційний та регресійний аналіз, а також методи статистичного аналізу та графічного представлення даних.

У результаті дослідження проаналізовано динаміку імпорту товарів і послуг та встановлено наявність стійкої тенденції до зростання цього показника. Для опису тенденції розвитку імпорту побудовано експоненційну трендову модель, яка характеризується високим значенням коефіцієнта детермінації, що свідчить про високу якість апроксимації. На основі емпіричних даних побудовано економетричну модель залежності валового внутрішнього продукту від показників

зовнішньоекономічної та митної діяльності. Проведений аналіз коефіцієнтів моделі та коефіцієнтів еластичності дозволив визначити силу та напрям впливу досліджуваних факторів на результативний показник.

Результати дослідження засвідчили наявність тісного прямого зв'язку між імпортом товарів і послуг та валовим внутрішнім продуктом, що підтверджує значну роль зовнішньоекономічних процесів у формуванні економічного зростання. Водночас вплив митних платежів є менш значним, однак вони також відіграють важливу роль у системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. На основі отриманої моделі здійснено прогнозування динаміки валового внутрішнього продукту, що дозволило оцінити можливі тенденції економічного розвитку України в короткостроковій перспективі. Отримані результати можуть бути використані для подальших наукових досліджень, а також у практиці державного управління під час формування економічної та митної політики.

Ключові слова: валовий внутрішній продукт, зовнішньоекономічна діяльність, імпорт товарів і послуг, митні платежі, економетричне моделювання, регресійний аналіз, прогнозування

Yana Oleksandrivna Ostapenko Ph.D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor in the Department of Economic Policy, Marketing, and Business Analytics, State Tax University, Irpin, https://orcid.org/0000-0002-9386-2237

Tetiana Mykolaivna Paianok Ph.D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor in the Department of Economic Policy, Marketing, and Business Analytics, State Tax University, Irpin, https://orcid.org/0000-0001-7763-1159

Nadiia Volodimirivna Paranytsia Ph.D. in Economics, Associate Professor, Associate Professor in the Department of Economic Policy, Marketing, and Business Analytics, State Tax University, Irpin, https://orcid.org/0000-0003-3682-4979

ASSESSMENT OF THE IMPACT OF FOREIGN ECONOMIC AND CUSTOMS ACTIVITY INDICATORS ON UKRAINE'S GDP

Abstract. This article examines the impact of foreign trade and customs indicators on the formation of Ukraine's gross domestic product. The relevance of the study stems from the growing role of foreign trade in ensuring the country's economic development, as well as the need to use modern economic-mathematical and statistical methods for analyzing and forecasting macroeconomic indicators. Particular attention is paid to examining the relationship between gross domestic product, imports of goods and services, and customs revenue indicators.

ISSN 2786-6300 Print

The aim of this study is to assess the impact of key indicators of foreign economic activity on the dynamics of Ukraine's gross domestic product using econometric modeling. The study utilizes statistical data for the years 2010–2024. The methodological framework of the study is based on methods of economic and mathematical modeling, specifically correlation and regression analysis, as well as methods of statistical analysis and graphical data representation.

The study analyzed the dynamics of imports of goods and services and identified a steady upward trend in this indicator. To describe the trend in import growth, an exponential trend model was constructed, characterized by a high coefficient of determination, indicating a high-quality approximation. Based on empirical data, an econometric model of the dependence of gross domestic product on indicators of foreign economic and customs activity was constructed. An analysis of the model's coefficients and elasticity coefficients allowed us to determine the strength and direction of the influence of the studied factors on the outcome indicator.

The results of the study revealed a close direct relationship between imports of goods and services and gross domestic product, confirming the significant role of foreign economic processes in driving economic growth. At the same time, the impact of customs duties is less pronounced, yet they also play an important role in the system of state regulation of foreign economic activity. Based on the model developed, projections of gross domestic product dynamics were made, allowing for an assessment of possible trends in Ukraine's economic development in the short term. The results obtained can be used for further scientific research, as well as in the practice of public administration when formulating economic and customs policies.

Keywords: gross domestic product, foreign economic activity, imports of goods and services, customs duties, econometric modeling, regression analysis, forecasting

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації світової економіки зовнішньоекономічна діяльність відіграє важливу роль у забезпеченні економічного розвитку держави. Для економіки України, яка характеризується значним рівнем відкритості та інтеграції у міжнародні економічні відносини, ефективність функціонування зовнішньої торгівлі безпосередньо впливає на макроекономічні показники, зокрема на валовий внутрішній продукт.

Одним із ключових елементів регулювання зовнішньоекономічної діяльності є митна система, яка забезпечує контроль за переміщенням товарів через митний кордон держави, сприяє наповненню державного бюджету за рахунок митних платежів та виконує важливу регуляторну функцію у сфері міжнародної торгівлі. Водночас ефективність митної політики значною мірою визначає умови функціонування зовнішньоекономічних зв'язків та їх вплив на економічне зростання країни.

У контексті трансформаційних процесів в економіці України, а також поглиблення інтеграції у світову економічну систему, зростає необхідність дослідження взаємозв'язку між показниками зовнішньоекономічної та митної діяльності і динамікою валового внутрішнього продукту. Особливо актуальним є визначення ступеня впливу таких показників, як обсяги експорту товарів і послуг, імпортних операцій та митних платежів, на формування ВВП країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впливу зовнішньоекономічної діяльності та митної політики на економічний розвиток держави є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. У науковій літературі значна увага приділяється ролі зовнішньої торгівлі, митного регулювання та державної політики у забезпеченні економічного зростання.

Дослідження теоретичних і практичних аспектів розвитку зовнішньоекономічної діяльності висвітлено у працях таких учених, як О. Ю. Акименко[1], О. В. Гаврилюк, І Ю. Остафі[2], А. В. Завгородній[3], І. В. Рибак[4], В. Ю. Улида[5], які розглядали питання формування та реалізації зовнішньоекономічної політики держави, механізми державного регулювання експорту та імпорту, а також роль зовнішньої торгівлі у розвитку національної економіки.

У працях М. В. Кармінської-Бєлоброової досліджено сучасний стан зовнішньоекономічної діяльності України, визначено її роль у формуванні доходів державного бюджету та інтеграції країни у міжнародний поділ праці. Автор підкреслює, що розвиток зовнішньої торгівлі є одним із важливих факторів економічного зростання держави[6].

Окремі аспекти впливу митного регулювання на розвиток зовнішньоекономічної діяльності розглянуто у наукових працях О. Пахолюк, А. Дзюбинського, О. Безп'ятко[7], присвячених аналізу митних режимів, ставок митних платежів та процедур митного контролю. У цих дослідженнях підкреслюється, що удосконалення митного регулювання сприяє розвитку зовнішньої торгівлі, зниженню адміністративних бар'єрів та підвищенню конкурентоспроможності економіки.

Крім того, у сучасних дослідженнях приділяється значна увага розвитку зовнішньоекономічної діяльності України в умовах глобалізаційних та геополітичних змін. Зокрема, Л. Б. Скляр та М. О. Максименко аналізують особливості функціонування зовнішньоекономічних зв'язків України в умовах воєнного стану та визначають їх роль у забезпеченні економічної стійкості держави[8].

Митну діяльність через призму статистичної методології в своїх працях висвітлювали П. В. Пашко, О. Ю. Ушаков, В. М. Краєвський, Т. М. Паянок, Я. О. Остапенко, Н. В. Параниця, С. В. Богдан[9].

Я.О. Остапенко зазначає важливість використання економіко-математичного моделювання для прогнозування економічних показників[10].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених розвитку зовнішньоекономічної діяльності та митної політики держави, низка

аспектів цієї проблематики залишається недостатньо дослідженою. У більшості наукових праць основна увага приділяється теоретичним засадам функціонування зовнішньоекономічних зв'язків, аналізу структури експорту та імпорту, а також загальним питанням державного регулювання зовнішньої торгівлі.

Крім того, недостатньо дослідженим залишається питання оцінки впливу митної складової зовнішньоекономічної діяльності, зокрема митних платежів, на динаміку валового внутрішнього продукту. У більшості наукових робіт митні платежі розглядаються лише як джерело наповнення державного бюджету, тоді як їх вплив на загальні макроекономічні процеси та економічний розвиток країни потребує більш детального аналізу.

В науковій літературі недостатньо уваги приділяється комплексному дослідженню взаємозв'язку між показниками зовнішньоекономічної діяльності та макроекономічними показниками розвитку держави, зокрема валовим внутрішнім продуктом. Більшість існуючих досліджень мають описовий характер і базуються переважно на аналізі статистичних даних без використання економіко-математичних методів, що обмежує можливості визначення сили та характеру впливу окремих факторів на економічне зростання.

Наявність зазначених наукових прогалин зумовлює необхідність проведення комплексного дослідження впливу показників зовнішньоекономічної та митної діяльності на валовий внутрішній продукт України із застосуванням економетричних та статистичних методів аналізу, що і визначає напрям даного дослідження.

Мета статті. Метою статті є дослідження та кількісна оцінка впливу показників зовнішньоекономічної та митної діяльності на валовий внутрішній продукт України із застосуванням економіко-статистичних методів аналізу.

Виклад основного матеріалу. Валовий внутрішній продукт є одним із ключових макроекономічних показників, який характеризує рівень економічного розвитку держави. На його формування впливає значна кількість чинників, серед яких важливе місце займають показники зовнішньоекономічної діяльності, зокрема обсяги експорту та імпорту товарів і послуг, а також результати митного регулювання. Для економіки України, яка активно інтегрується у світову економічну систему, ефективність функціонування зовнішньоекономічних зв'язків безпосередньо впливає на динаміку економічного зростання.

З метою оцінки впливу показників зовнішньоекономічної та митної діяльності на валовий внутрішній продукт України проведено економіко-математичне дослідження на основі офіційних статистичних даних за 2010–2024 роки. У процесі дослідження було використано такі основні показники: валовий внутрішній продукт України (Y), обсяг експорту товарів і послуг (x_1), обсяг імпорту товарів і послуг (x_2), величина податків за виключенням субсидій на

виробництво та імпорт та надходження від ввізного мита (x_3), показники ввізного (x_4), та вивізного мита (x_6):

Таблиця 1.

ДИНАМІКА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ УКРАЇНИ ЗА 2010–2024 РР., млн.грн. *

Рік	Експорт товарів і послуг	Імпорт товарів і послуг	Податки за виключенням субсидій на виробництво та імпорт	Ввізне мито	Вивізне мито	Валовий внутрішній продукт
2010	507869,00	551402,00	127525,00	8556,40	294,80	1079346,00
2011	647608,00	733526,00	181330,00	10462,80	1311,30	1299991,00
2012	670319,00	791844,00	180815,00	12985,80	200,80	1404669,00
2013	629401,00	764730,00	184323,00	13264,60	77,90	1465198,00
2014	771129,00	826764,00	204191,00	12388,60	220,10	1586915,00
2015	1045928,00	1097854,00	315911,00	39881,00	419,80	1988544,00
2016	1175953,00	1341115,00	369344,00	20001,30	369,70	2385367,00
2017	1434713,00	1666806,00	467272,00	23898,40	643,50	2981227,00
2018	1610511,00	1921302,00	547631,00	26560,40	516,20	3560302,00
2019	1639866,00	1959945,00	563734,00	29855,40	230,60	3977198,00
2020	1639060,00	1702946,00	593839,00	30203,20	257,30	4222026,00
2021	2217860,00	2289881,00	742489,00	36854,90	1322,30	5450849,00
2022	1857010,00	2721793,00	589203,00	23311,32	2335,77	5239114,00
2023	1875744,00	3261563,00	794838,00	39628,03	559,17	6627961,00
2024	2273580,00	3832450,00	998208,00	47592,44	308,16	7662376,00

** Сформовано авторами за джерелами [11,12,13]*

За результатами кореляційно-регресійного аналізу та дослідженням показників на мультиколінеарність з подальшим її усуненням, для подальшого дослідження обрано чинники впливу на ВВП: обсяг імпорту товарів і послуг та обсяг ввізного мита. Побудована регресійна модель має вигляд:

$$Y = -254416 + 1{,}94x_2 + 14{,}14x_4\,, \qquad (1)$$

де Y-обсяг ВВП, x_2 - обсяг імпорту товарів і послуг, x_4- обсяг ввізного мита.

Результати регресійного аналізу відображено на рисунку 1:

Regression Statistics	
Multiple R	0,98646485
R Square	0,9731129
Adjusted R Square	0,968631716
Standard Error	370347,5799
Observations	15

ANOVA

	df	*SS*	*MS*	*F*	*Significance F*
Regression	2	5,96E+13	2,98E+13	217,1553	3,78E-10
Residual	12	1,65E+12	1,37E+11		
Total	14	6,12E+13			

	Coefficients	*Standard Error*	*t Stat*	*P-value*	*Lower 95%*	*Upper 95%*	*Lower 95,0%*	*Upper 95,0%*
Intercept	-254416,4	224372,7	-1,1339	0,2789	-743282,50	234449,7	-743283	234449,7
X Variable 1	1,941496	0,169436	11,458	8,07E-08	1,5723264	2,31066	1,572326	2,310666
X Variable 2	14,14115	13,7148	1,0310	0,3228	-15,740822	44,0231	-15,7408	44,02312

Рис.1. Показники регресійного аналізу

** Розраховано авторами за таблицею 1.*

Коефіцієнт множинної кореляції становить 0,986, що свідчить про дуже тісний зв'язок між результативною та факторними змінними. Значення коефіцієнта детермінації R^2=0,97 показує, що 97,3% варіації ВВП пояснюється включеними до моделі чинниками. Фактичне значення F=217,16 значно перевищує табличне (F=3,78), тому модель є статистично значущою та адекватною. Перевірка значущості окремих параметрів показала, що фактор «імпорт товарів і послуг» має статистично значущий вплив на ВВП, тоді як фактор «ввізне мито» є статистично незначущим.

За даною моделлю збільшення імпорту товарів і послуг на 1 млн грн призводить до зростання валового внутрішнього продукту в середньому на 1,94 млн грн, за інших незмінних умов. Отриманий результат свідчить про суттєву залежність економічного розвитку України від імпортних ресурсів, що може бути пов’язано з використанням імпортної сировини, енергоносіїв, обладнання та технологій у виробничих процесах.

Збільшення надходжень від ввізного мита на 1 млн грн сприяє зростанню ВВП приблизно на 14,14 млн грн. Такий результат пояснюється тим, що збільшення митних надходжень зазвичай пов’язане зі зростанням обсягів імпорту, що активізує економічну діяльність.

Для більш детального аналізу розраховано коефіцієнти еластичності. Еластичність ВВП за імпортом: E = 0,97. Еластичність ВВП за ввізним митом: E = 0,10.

Отже, збільшення імпорту товарів і послуг на 1% призводить до зростання ВВП приблизно на 0,97%. Це свідчить про майже пропорційний вплив імпорту на економічне зростання. Водночас збільшення ввізного мита на 1% спричиняє зростання ВВП лише на 0,10%, що свідчить про відносно слабкий вплив митних платежів на макроекономічну динаміку.

Для визначення тенденції розвитку імпорту товарів і послуг проведено трендовий аналіз та побудовано експоненційну трендову модель, яка має вигляд:

$$Y = 505118\, e^{0{,}1313t} \quad (2)$$

Коефіцієнт детермінації моделі: R=0,9677. Отримане значення свідчить про високий рівень апроксимації трендової моделі, оскільки приблизно 96,8 % варіації показника імпорту пояснюється загальною тенденцією зростання:

Рис.2. Результати трендового аналізу

** Побудовано авторами*

За рисунком 2 імпорт товарів і послуг демонструє стійку довгострокову тенденцію зростання, що підтверджує важливу роль зовнішньоекономічних операцій у розвитку національної економіки.

За економетричною моделлю та середнім темпом зростання показників обсягу імпорту товарів і послуг, обсягу ввізного мита та ВВП розрахуємо точкові прогнозні значення:

Таблиця 2

Прогноз динаміки ВВП та чинників впливу, млн.грн.

Рік	Імпорт товарів і послуг	Ввізне мито	ВВП
2025	4 426 863	54 877	9 116 367
2026	5 113 469	63 277	10 568 195
2027	5 906 567	72 962	12 244 960

** Розраховано авторами*

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено наявність статистично значущого взаємозв'язку між показниками зовнішньоекономічної та митної діяльності та валовим внутрішнім продуктом України. Побудована економетрична модель засвідчила високий рівень пояснювальної здатності та підтвердила суттєвий вплив обсягів імпорту товарів і послуг на динаміку ВВП. Отримані результати свідчать про значну роль імпортних ресурсів у забезпеченні економічної активності та функціонуванні національної економіки. Водночас вплив ввізного мита на зміну ВВП виявився статистично незначущим.

Трендовий аналіз дозволив виявити стійку тенденцію до зростання імпорту та сформувати прогнозні оцінки основних макроекономічних показників. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розширення системи факторів моделі та застосування більш складних економетричних методів аналізу зовнішньоекономічних процесів.

Література:

1. Акименко О.Ю. Теоретична концептуалізація зовнішньоекономічної діяльності як вагомого фактора економічної стабілізації держави. *Причорноморські економічні студії.* 2019. Вип. 38-1. С. 37-42.

2. Гаврилюк О.В., Остафі І.Ю. Особливості розвитку зовнішньої торгівлі України. *Причорноморські економічні студії.* 2020. Вип. 49. С. 9-15.

3. Завгородній А.В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том 4. № 1. С. 85-93.

4. Рибак І.В. Місце україни в системі міжнародної торгівлі. *Міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал «ЛОГОС». Мистецтво наукової думки».* 2020. №9. С. 13-16.

5. Улида В. Ю. Система державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. *Вісник Національного університету цивільного захисту України.* 2015. Вип.2. С. 132-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2015_2_20 (дата звернення: 10.03.2026).

6. Кармінська-Бєлоброва М. В. Зовнішньоекономічна діяльність України на сучасному рівні: проблеми та напрямки. *Бізнес Інформ.* 2016. № 4. С. 26-30.
URI: https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/36590 (дата звернення: 12.03.2026).

7. Пахолюк О., Дзюбинський А., Безп'ятко О. Вплив митного регулювання на розвиток зовнішньоекономічної діяльності. *Економіка та суспільство.* 2024. (67). DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-174

8. Скляр Л. Б., Максименко М. О. "Науково-теоретичні засади розвитку зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану". *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2025. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-2-66

9. Пашко П. В., Ушаков О. Ю., Краєвський В. М., Паянок Т. М., Остапенко Я. О., Параниця Н. В., Богдан С. В. Митна статистика України : навч. посіб. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2020. 380 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 135). URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Pashko_Pavlo/Mytna_statystyka_Ukrainy.pdf (дата звернення: 15.03.2026).

10. Остапенко Я. О. Економіко-математичне моделювання як інструментарій прогнозування: теоретичний аспект. *International Scientific – Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization : Conference Proceedings. January* 29, 2016. Klaipeda : Baltija Publishing, 2016. P. 321–323.

11. Державна служба статистики України : офіційний вебсайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 10.03.2026).

12. Міністерство фінансів України : офіційний вебсайт. URL: https://mof.gov.ua/uk (дата звернення: 10.03.2026).

13. Державна митна служба України : офіційний вебсайт. URL: https://customs.gov.ua (дата звернення: 10.03.2026).

References

1. Akymenko O. Yu. (2019). Teoretychna kontseptualizatsiia zovnishnoekonomichnoi diialnosti yak vahomoho faktora ekonomichnoi stabilizatsii derzhavy [Theoretical conceptualization of foreign economic activity as a significant factor in the economic stabilization of the state]. *Prychornomorski ekonomichni studii- Black Sea Economic Studies.* 38–1. 37–42. [in Ukrainian]

2. Havryliuk O. V., & Ostafi. I. Yu. (2020). Osoblyvosti rozvytku zovnishnoi torhivli Ukrainy [Characteristics of the Development of Ukraine's Foreign Trade]. *Prychornomorski ekonomichni studii- Black Sea Economic Studies.* 49. 9–15. [in Ukrainian]

3. Zavhorodnii A. V. (2019). Pryntsypy zovnishnoekonomichnoi diialnosti: natsionalni ta rehionalni vymiry [Principles of Foreign Economic Activity: National and Regional Dimensions.]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky- Ukrainian Journal of Applied Economics.* 4(1). 85–93. [in Ukrainian]

4. Rybak I. V. (2020). Mistse Ukrainy v systemi mizhnarodnoi torhivli. [Ukraine's place in the international trading system]. *Mizhnarodnyi multydystsyplinarnyi naukovyi zhurnal «ΛΟΝΟΣ». Mystetstvo naukovoi dumky»- Міжнародний мультидисциплінарний науковий журнал «ΛΟΓΟΣ». Мистецтво наукової думки». 9. 13-16.* [in Ukrainian]

5. Ulyda V. Yu. (2015). Systema derzhavnoho rehuliuvannia zovnishnoekonomichnoi diialnosti [The System of State Regulation of Foreign Economic Activityy]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu tsyvilnoho zakhystu Ukrainy- Journal of the National University of Civil Protection of Ukraine.* 2. 132–139. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNUCZUDU_2015_2_20 [in Ukrainian]

6. Karminska-Bielobrova M. V. (2016). Zovnishnoekonomichna diialnist Ukrainy na suchasnomu rivni: problemy ta napriamky [Ukraine's Foreign Economic Activity Today: Challenges and Directions]. *Biznes Inform*-Business Inform. 4, 26–30. Retrieved from https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/36590 [in Ukrainian]

7. Pakholiuk O., Dziubynskyi A. & Bezpiatko. O. (2024). Vplyv mytnoho rehuliuvannia na rozvytok zovnishnoekonomichnoi diialnosti [The Impact of Customs Regulations on the Development of Foreign Economic Activity]. *Ekonomika ta suspilstvo- Economy and Society.* 67. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-174 [in Ukrainian]

8. Skliar L. B., & Maksymenko, M. O. (2025). Naukovo-teoretychni zasady rozvytku zovnishnoekonomichnoi diialnosti v umovakh voiennoho stanu [Theoretical and scientific foundations for the development of foreign economic activity under martial law]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky- Український журнал прикладної економіки та техніки..* https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-2-66 [in Ukrainian]

9. Pashko P. V., Ushakov O. Yu., Kraievskyi V. M., Paianok T. M., Ostapenko Ya. O., Paranytsia N. V., & Bohdan S. V. (2020). *Mytna statystyka Ukrainy* [Customs statistics of Ukraine]. Irpin: University of the State Fiscal Service of Ukraine. Retrieved from https://shron1.chtyvo.org.ua/Pashko_Pavlo/Mytna_statystyka_Ukrainy.pdf [in Ukrainian]

10. Ostapenko, Ya. O. (2016). Ekonomiko-matematychne modeliuvannia yak instrumentarii prohnozuvannia: teoretychnyi aspekt [Economic and Mathematical Modeling as a Forecasting Tool: Theoretical Aspects]. *International Scientific – Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization : Conference Proceedings. January 29, 2016. Klaipeda : Baltija Publishing*. 321–323 [in Ukrainian]

11. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy : ofitsiinyi vebsait.[State Statistics Service of Ukraine]. (n.d.). Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua [in Ukrainian]

12. Ministerstvo finansiv Ukrainy : ofitsiinyi vebsait. [Ministry of Finance of Ukraine]. (n.d.). Retrieved from https://mof.gov.ua/uk [in Ukrainian]

13. Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy : ofitsiinyi vebsait. [State Customs Service of Ukraine. (n.d.)]. Retrieved from https://customs.gov.ua [in Ukrainian]

Дата першого надходження статті до видання: 28.03.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 11.04.2026

Наукові перспективи
Видавнича група

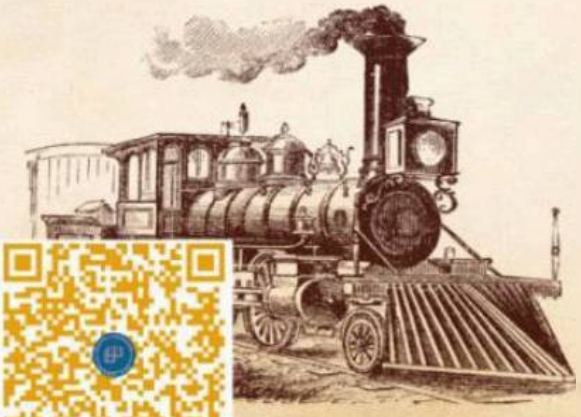
Актуальні питання у сучасній науці

Серії: державне управління, економіка, право, педагогіка, історія, техніка

№ 4(46)
2026

1964

1829

Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Науковий парк Національного Авіаційного Університету

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

№4(46) 2026

Київ – 2026

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration
Scientific Park of the National Aviation University

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

№ 4(46) 2026

Kyiv – 2026